

Resultaten evaluatie Schoolmelkprogramma 2017-2018

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

Right Marktonderzoek en Advies B.V.

Telefoon : 038 - 4212185
Projectleider : de heer G. Hamstra
Projectnummer : 4630-04
Aangevraagd door : RvO.nl
Datum : 16 juli 2018
Status : definitief

Inhoud

Samenvatting	4
1. Onderzoeksopzet	5
1.1 Aanleiding.....	5
1.2 Doelstelling onderzoek.....	5
1.3 Doelgroep onderzoek.....	5
1.4 Onderzoeksmethode en steekproef	5
1.5 Vragenlijst en veldwerkperiode	6
1.6 Rapportage.....	6
2. Resultaten evaluatie Schoolmelkprogramma	7
2.1 Huidig beleid	7
2.1.1 Gezonde voeding algemeen	7
2.1.2 Bewegredenen voor deelname.....	8
2.1.3 Subsidie.....	8
2.1.4 Bekendheid verhoging subsidie	9
2.2 Gebruik schoolmelk	9
2.2.1 Levering.....	9
2.2.2 Specifiek.....	10
2.2.3 Ontwikkeling.....	11
2.2.4 Waarom geen gebruik schoolmelk	12
2.3 Organisatie.....	14
2.3.1 Leveringen	14
2.3.2 Lesmateriaal.....	15
2.3.3 Poster	16
2.3.4 Informatiepakket.....	17
2.3.5 Overige behoefte lesmateriaal	18
2.3.6 Communicatie door de school	19
2.4 Faciliteiten.....	20
2.4.1 Koelkast.....	20
2.5 Effecten.....	21

2.6	Beoordeling	22
2.6.1	Algemeen.....	22
2.6.2	Sterke punten	23
2.6.3	Verbeterpunten	24
2.6.4	Waardering door kinderen.....	25
2.6.5	Waardering door ouders.....	25
2.6.6	Waardering door leerkrachten.....	26
2.7	Productenpakket	27
3.	Bijlagen	28
3.1	Achtergrondkenmerken	28

Samenvatting

In het schooljaar 2017-2018 hebben ruim 1.400 scholen deelgenomen aan het EU-Schoolmelkprogramma. Aan hen is een online vragenlijst voorgelegd, om inzicht te krijgen in de uitvoering van het EU-Schoolmelkprogramma en de tevredenheid hierover. Uiteindelijk hebben 643 scholen deelgenomen aan het onderzoek. In deze samenvatting worden de belangrijkste uitkomsten besproken.

Redelijk enthousiasme voor het Schoolmelkprogramma

Een kleine meerderheid van de scholen heeft een beleid ten aanzien van gezonde voeding en iets meer dan een kwart van de scholen doet dit schooljaar mee aan het EU-Schoolfruitprogramma. Net als in 2016 zijn de scholen redelijk enthousiast over het Schoolmelkprogramma en beoordelen de scholen het programma met een gemiddeld cijfer van 7,2. Belangrijke redenen om deel te nemen aan het Schoolmelkprogramma zijn met name het bieden van stimulans ten aanzien van een goede zuivelinname en het voorzien in behoefte van ouders en kinderen.

Het aantal kinderen dat schoolmelk afneemt lijkt nog steeds te dalen

Het aantal kinderen dat op scholen gebruikmaakt van schoolmelk is ten opzichte van 2016 nog iets verder afgenomen, van 14% in 2016 naar 12% in 2018. Het aantal kinderen dat deelneemt ligt iets hoger in groep 1 en 2 dan in groep 7 en 8. Meer dan de helft van de scholen (60%) doet al langer dan 10 jaar mee aan het Schoolmelkprogramma. En bijna 70% van de scholen heeft aangegeven dat de deelname aan schoolmelk in de laatste drie jaar is afgenomen.

Tevredenheid over de organisatie

De scholen zijn positief over de levering van de schoolmelk en over de gegevens met betrekking tot deelname (bijvoorbeeld de abonneelijsten). Ook over de communicatie met en door de leverancier en de afhandeling van klachten door de leverancier is men tevreden. De scholen lijken geen duidelijke behoefte te hebben aan nieuwe lesmaterialen. Ongeveer de helft (56%) van de scholen is bekend met het lesmateriaal van Zuivel NL en in totaal heeft 9% het gebruikt. Van het communicatiepakket dat begin 2018 is verstuurd aan deelnemende scholen, weet iets meer dan de helft van de scholen dat ze het hebben ontvangen. Door 81% van de scholen die het hebben ontvangen is het ook gedeeld met de ouders. De posters zijn door 63% van de scholen ontvangen.

Beperkt assortiment en levering melk na vakantie zijn punten van aandacht

Het beperkte assortiment blijft voor veel scholen een punt van aandacht. Men is van mening dat het aantal leerlingen dat schoolmelk drinkt steeds verder afneemt en dat er behoefte is aan drinkyoghurt of chocolademelk. Ook het niet leveren van schoolmelk na vakanties wordt gezien als een punt van kritiek. Daarnaast geven scholen aan dat wijzigingen makkelijker doorgegeven moeten kunnen worden.

1. Onderzoeksopzet

1.1 Aanleiding

In 1977 is de Europese regeling voor schoolmelk ingevoerd om de consumptie van melk- en zuivelproducten door kinderen in onderwijsinstellingen te stimuleren. Naast een enkele vo-school, doen vooral basisscholen aan deze regeling mee.

Het EU-Schoolmelkprogramma wordt uitgevoerd door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. Naast de belangrijkste leverancier Campina, zijn ook enkele kleinere leveranciers betrokken en kunnen scholen er ook voor kiezen hun schoolmelk zelf in te kopen.

1.2 Doelstelling onderzoek

Het doel van de evaluatie is het inzichtelijk maken van de uitvoering van het EU-Schoolmelkprogramma en de tevredenheid over dit programma bij de scholen.

1.3 Doelgroep onderzoek

De doelgroep van de evaluatie bestaat uit alle basisscholen en vo-scholen die in het schooljaar 2017-2018 hebben deelgenomen aan het EU-Schoolmelkprogramma.

1.4 Onderzoeksmethode en steekproef

Onder de scholen is online onderzoek uitgevoerd. Het onderzoek is uitgevoerd in opdracht van Rijksdienst voor Ondernemend Nederland door Right Marktonderzoek te Zwolle.

De deelnemende scholen zijn via een persoonlijke e-mail aan de schoolmelkcoördinator uitgenodigd voor deelname aan het online onderzoek. De e-mails zijn verstuurd door Right Marktonderzoek, uit naam van het EU-Schoolmelkprogramma. De scholen die in de loop van de veldwerkperiode nog niet hadden deelgenomen aan het onderzoek, hebben daarnaast een herinneringsmail ontvangen.

Het veldwerk vond plaats in de periode van 6 tot 27 juni 2018. Uiteindelijk hebben 643 scholen de online vragenlijst ingevuld. Het betreft vooral basisscholen en 2 vo-scholen. Op een totaal van 1.441 uitgenodigde scholen, betekent dit een respons van 45%.

1.5 Vragenlijst en veldwerkperiode

De vragenlijst die gebruikt is voor het onderzoek in 2017-2018 is in de basis gelijk gebleven aan die van het onderzoek in 2015-2016. In overleg is deze vragenlijst aangepast aan de actuele situatie en zijn enkele nieuwe vragen toegevoegd.

1.6 Rapportage

De meeste vragen in het onderzoek zijn aan alle respondenten gesteld. Daar waar dit niet het geval is, is de basis genoemd.

2. Resultaten evaluatie Schoolmelkprogramma

2.1 Huidig beleid

2.1.1 Gezonde voeding algemeen

Aan de scholen is gevraagd of zij een beleid hebben voor gezonde voeding.

Tabel 1.1 Heeft uw school een beleid voor het eten van gezonde voeding op school?

	n	%
ja, we hebben een beleid t.a.v. gezonde voeding	351	55%
ja, we hebben het vignet Gezonde School	67	10%
ja, we hebben vaste fruitdagen op school	217	34%
ja, we doen mee aan EU-Schoolfruitprogramma	176	27%
anders	121	19%

De meeste scholen besteden op een of andere manier aandacht aan gezonde voeding op de school. Iets meer dan de helft heeft een beleid ten aanzien van gezonde voeding, een derde deel heeft vaste fruitdagen, een kleine 30% doet mee aan het EU-Schoolfruitprogramma en nog eens 10% van de scholen heeft het vignet Gezonde School. Overige zaken die men noemt zijn het aanbevelen en stimuleren van gezonde voeding en het verzoek alleen gezonde traktaties uit te delen.

2.1.2 Beweegredenen voor deelname

Onderstaande tabel laat zien wat de beweegredenen van de school zijn voor deelname aan het Schoolmelkprogramma.

Tabel 1.2 Wat zijn voor uw school beweegredenen om mee te doen aan het Schoolmelkprogramma?

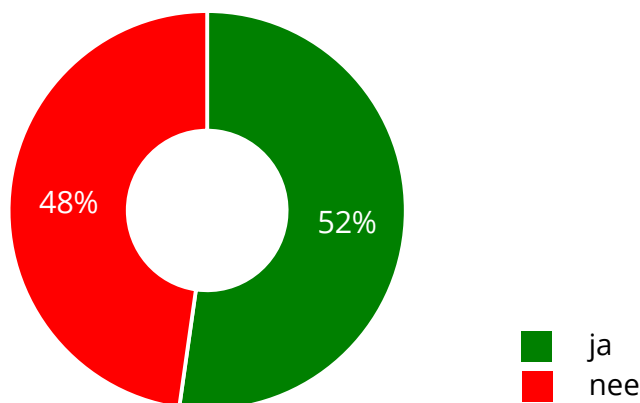
	n	%
het bieden van een stimulans ten aanzien van een goede zuivelinname	299	47%
het voorzien in de behoefte van ouders / kinderen	294	46%
het is een goede aanvulling op ons beleid om een Gezonde School te zijn	264	41%
het ontmoedigen van het drinken van andere (meer ongezonde) drankjes in de pauze	243	38%
anders	33	5%

Het stimuleren van een goede zuivelinname en het voorzien in de behoefte van ouders / kinderen worden het meest genoemd als beweegredenen om mee te doen aan het programma. Maar ook het ontmoedigen van consumptie van andere drankjes en een aanvulling op het beleid om een Gezonde School te zijn worden veelvuldig genoemd.

2.1.3 Subsidie

Onderstaande figuur laat zien dat een kleine meerderheid van 52% ervan op de hoogte is dat de Europese Unie een subsidie geeft voor schoolmelk. In 2015-2016 was dit nog slechts 37%.

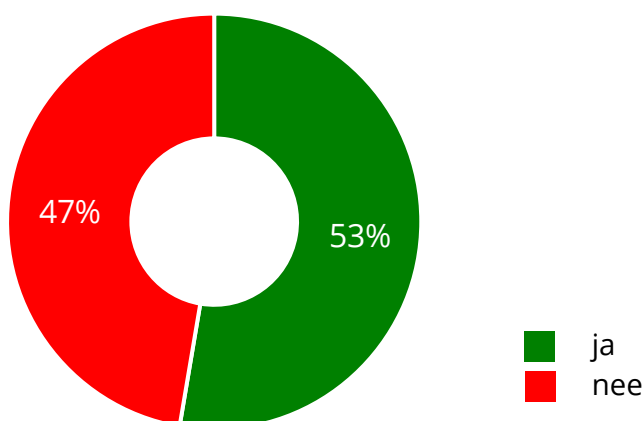
Figuur 1.1 Wist u dat de Europese Unie een subsidie geeft voor schoolmelk?

2.1.4 Bekendheid verhoging subsidie

Met ingang van dit schooljaar is de subsidie van de EU verhoogd (naar 14 eurocent per 200 ml) en zijn de abonnementskosten voor ouders daardoor lager dan voorheen. Een kleine meerderheid van de scholen zegt hiervan op de hoogte te zijn.

Figuur 1.2 Wist u dat de subsidie van de EU met ingang van dit schooljaar is verhoogd (naar 14 eurocent per 200 ml) en dat de abonnementskosten voor ouders daardoor lager zijn dan voorheen?

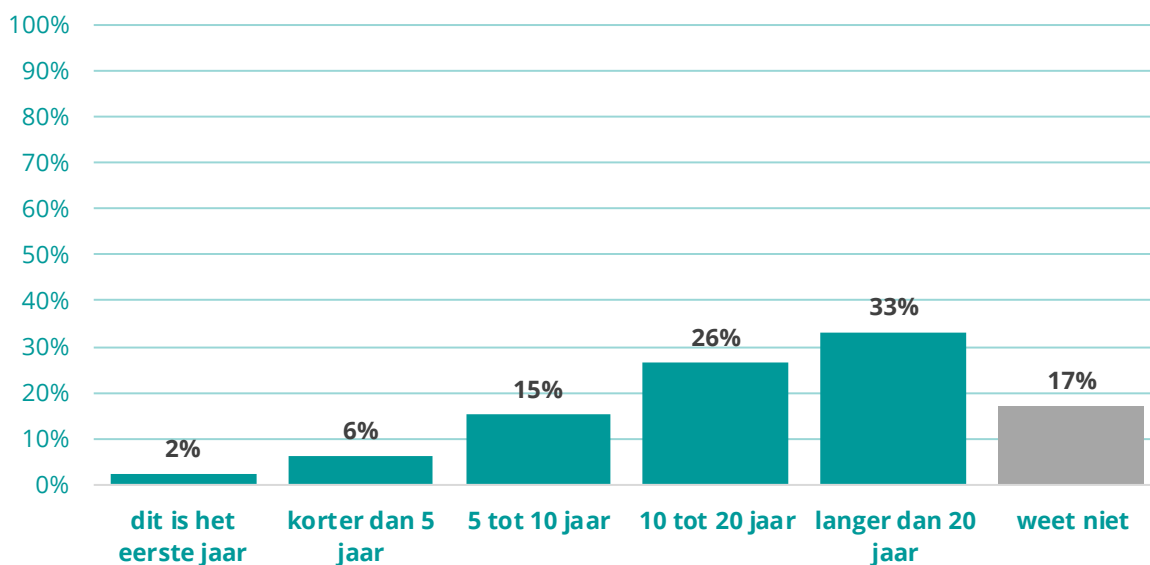

2.2 Gebruik schoolmelk

2.2.1 Levering

De meeste ondervraagde scholen krijgen de schoolmelk aangeleverd via Campina. In totaal kopen 5 scholen de melk zelf in. Onderstaande tabel laat zien dat het merendeel van de scholen al geruime tijd meedoet met het Schoolmelkprogramma.

Figuur 1.3 Hoelang doet uw school al mee aan het Schoolmelkprogramma?

2.2.2 Specifiek

Aan de scholen is gevraagd welk percentage van de kinderen op school gebruikmaakt van schoolmelk en hoe het gebruik verdeeld is over de groepen.

Tabel 1.3 Welk percentage van de kinderen op uw school maakt gebruik van schoolmelk?

	n	%
minder dan 10%	255	40%
10-24%	253	39%
25-49%	48	7%
50% of meer	10	2%
weet niet	77	12%
totaal	643	100%
gemiddeld		12%

Tabel 1.4 Kunt u aangeven hoe de deelname aan schoolmelk verdeeld is over de verschillende groepen?

		gemiddeld
basisscholen	groep 1, 2	30%
	groep 3, 4	27%
	groep 5, 6	27%
	groep 7, 8	23%
vo-scholen	onderbouw	35%*
	bovenbouw	65%*

*Omdat er maar 2 vo-scholen hebben deelgenomen aan het onderzoek, is dit percentage gebaseerd op n=2.

Gemiddeld gebruikt 12% van de kinderen schoolmelk. Bij de basisschoolgroepen is de afname in groep 1 en 2 iets groter (30%) dan in groep 7 en 8 (23%).

Tabel 1.5 Wanneer wordt de schoolmelk gedronken?

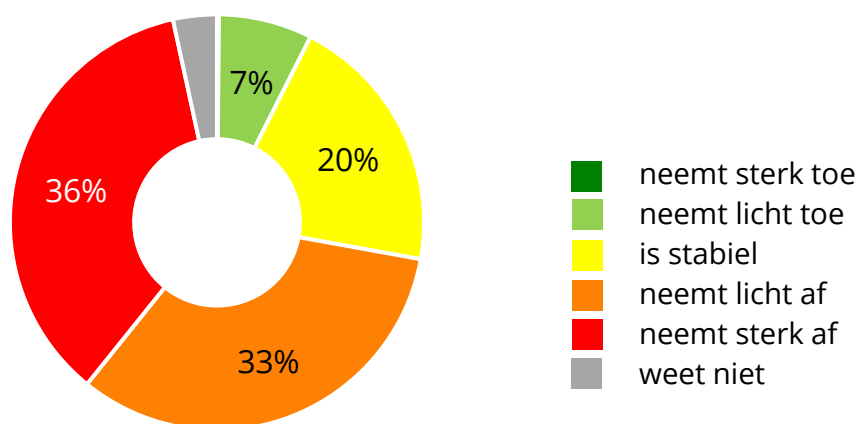
	n	%
in de ochtendpauze	422	66%
tussen de middag / tijdens de lunch	492	77%
in de middagpauze	40	6%

De schoolmelk wordt vooral in de ochtendpauze en tussen de middag gedronken.

2.2.3 Ontwikkeling

In onderstaande tabel is te zien dat de afname van schoolmelk bij de ondervraagde scholen redelijk achteruit is gelopen in de afgelopen jaren. Maar liefst 27% zegt dat het sterk is afgenomen in de afgelopen 3 jaar.

Figuur 1.4 Hoe ontwikkelt zich de deelname aan schoolmelk op uw school in de laatste drie jaar?

2.2.4 Waarom geen gebruik schoolmelk

Eerder bleek dat gemiddeld 12% van de kinderen op een school gebruikmaakt van schoolmelk. Onderstaande tabel toont welke andere dranken in welke mate door de overige kinderen worden geconsumeerd op school. Hierbij zijn alleen de antwoorden meegenomen van scholen die hier inhoudelijk antwoord geven. Ongeveer de helft van de scholen geeft aan hier zicht op te hebben.

Tabel 1.6 Hieronder staan verschillende dranken genoemd. In welke mate worden deze dranken gedronken door de kinderen op uw school die niet deelnemen aan het Schoolmelkprogramma?

	gemiddeld
limonade (in beker / pakje)	39%
water	35%
yoghurtdrink, zelf meegenomen	13%
melk, zelf meegenomen	9%
frisdrank	4%

Onder kinderen die op school niet deelnemen aan het Schoolmelkprogramma is limonade de meest gedronken drank op school door kinderen, gevolgd door water. Naast de genoemde 12% die melk krijgt via het Schoolmelkprogramma, neemt 13% van de kinderen die niet meedoen aan het programma zelf yoghurtdrink mee van huis en nog eens 9% van de kinderen melk.

Tabel 1.7 Wat zijn volgens u redenen van ouders om niet deel te nemen aan het Schoolmelkprogramma? (basis = basisscholen)

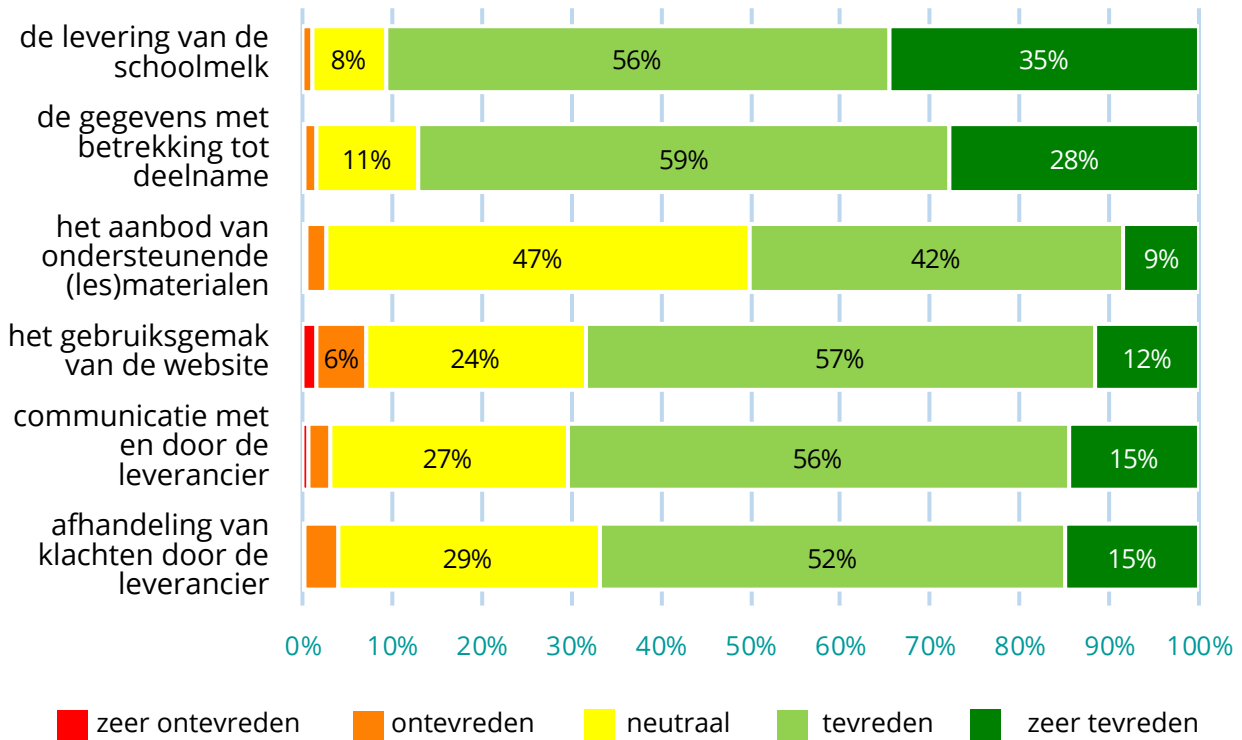
	n	%
de kosten voor een abonnement	226	35%
het kind vindt melk niet lekker	331	52%
het niet nodig vinden dit via school te organiseren (kind kan het zelf meenemen)	192	30%
het niet nodig vinden van zuivel drinken op school	83	13%
onbekendheid met de mogelijkheden	53	8%
anders	44	7%
weet ik niet / geen zicht op	189	29%

De voornaamste reden voor het niet deelnemen aan het Schoolmelkprogramma is dat het kind melk niet lekker vindt; dit geldt voor meer dan de helft van de gevallen. Ook de kosten voor een Schoolmelkabonnement en het niet nodig vinden dit via school te organiseren zijn volgens de scholen voor ouders redenen om niet deel te nemen aan het Schoolmelkprogramma.

2.3 Organisatie

2.3.1 Leveringen

Figuur 1.5 Hieronder staat een aantal aspecten. Kunt u bij elk aspect aangeven in hoeverre u hier tevreden over bent?

De scholen zijn in het algemeen tevreden over de levering van schoolmelk. 91% van de scholen geeft aan (zeer) tevreden te zijn met de leveringen. Ook de gegevens met betrekking tot deelname aan het programma, zoals abonneelijsten, zijn naar tevredenheid. Tegenover het aanbod van ondersteunende materialen staat men vaker neutraal. Daarnaast geeft 30% van de scholen aan geen mening te hebben over het aanbod van ondersteunende (les)materialen (niet in figuur getoond).

Scholen die ontevreden zijn over de leveringen, kregen de mogelijkheid verbeterpunten te noemen. Hieronder staan alle letterlijke punten genoemd.

- *Manier waarop kan iets vriendelijker.*
- *Na de vakantie wordt er geen schoolmelk geleverd lastig voor ouders.*
- *In de koelkast graag door de leverancier de oude melk bovenop de nieuwe melk zetten.*
- *Op tijd leveren en niet buiten neerzetten.*
- *Bij onze school komt de melk dinsdag na de lunch. Die week gebruiken we de melk alleen nog donderdag. De week erna gebruiken we dan de melk die bijna een week ervoor werd gebracht. Daarnaast heb ik nu al 2x melk gehad die op de dinsdag erna over de datum was en dus niet uitgedeeld kon worden. Al met al, niet echt verse melk.*
- *De rietjes moeten we apart bestellen. Leverancier heeft ze niet op voorraad. Melk is af en toe over de datum. Soms is er na de vakantie geen melk. Verder vind ik dat het school een hoop tijd kost terwijl ze reclame maken dat het school geen tijd kost.*

2.3.2 Lesmateriaal

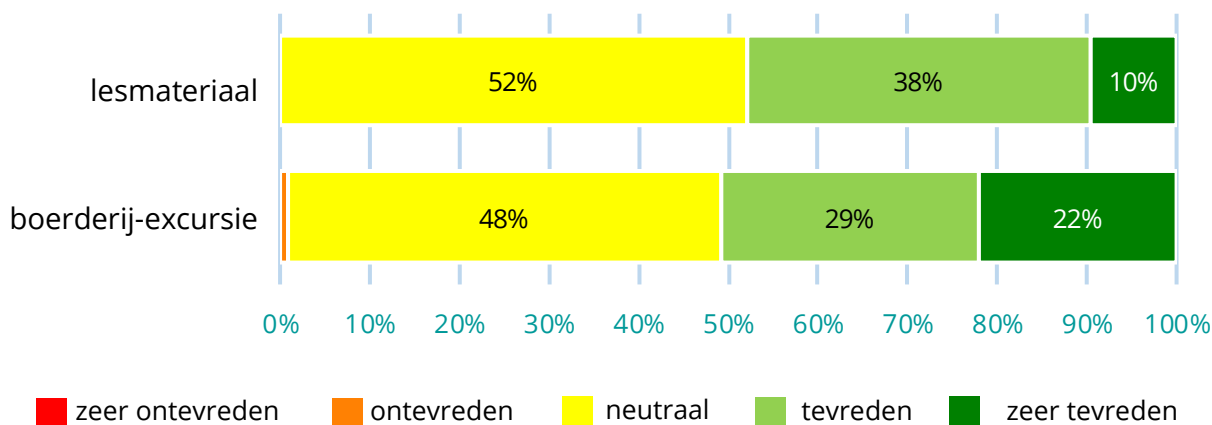
Aan de basisscholen is gevraagd naar de bekendheid met en het gebruik van het lesmateriaal dat is ontwikkeld door Zuivel NL.

Tabel 1.8 De ketenorganisatie Zuivel NL heeft lesmateriaal ontwikkeld over de zuivelketen en organiseert boerderij-excursies voor kinderen. Bent u bekend met dit lesmateriaal en de boerderij-excursies?

	n	%
nee	284	44%
ja, maar wij maken hier geen gebruik van	202	31%
ja en wij hebben zowel het lesmateriaal gebruikt als meegedaan aan een boerderij-excursie	32	5%
ja en wij hebben het lesmateriaal gebruikt, zonder boerderij-excursie	7	1%
ja en wij hebben aan een boerderij-excursie meegedaan, zonder het lesmateriaal te gebruiken	21	3%
ja, mee bekend, maar of we dit gaan gebruiken is nog onbekend	97	15%
totaal	643	100%

Iets meer dan de helft (56%) van de scholen is bekend met het lesmateriaal. In totaal heeft 9% van de scholen daadwerkelijk het lesmateriaal gebruikt en / of meegedaan aan een boerderij-excursie. De volgende figuur laat zien dat ongeveer de helft van de scholen hier (zeer) tevreden over is en de andere helft er neutraal tegenover staat. De scholen die geen mening konden geven over het lesmateriaal en / of de boerderij-excursie zijn buiten beschouwing gelaten in de figuur.

Figuur 1.6 Hoe tevreden bent u over dit lesmateriaal van Zuivel NL?
(basis = scholen die bekend zijn met het lesmateriaal)

2.3.3 Poster

Aan de deelnemende scholen is een Schoolmelkposter toegestuurd. Van de scholen weet 63% dat deze poster daadwerkelijk is ontvangen. Van de overige scholen noemt 14% dat dit niet zo is en 23% zegt het niet te weten.

Tabel 1.9 Waar heeft u deze poster opgehangen? (basis = poster ontvangen)

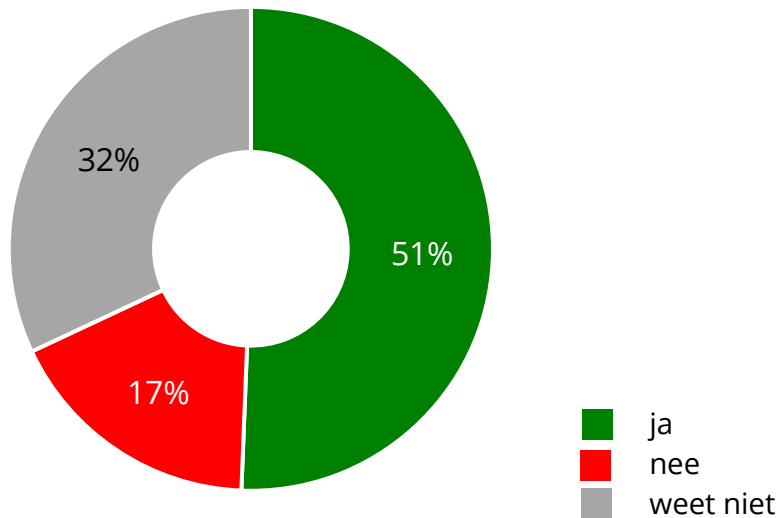
	n	%
bij de hoofdingang van de school	240	60%
op een andere centrale plek in de school	112	28%
in de kantine van de school	4	1%
anders	26	6%
wij hebben de poster niet opgehangen	21	5%
totaal	403	100%

Een meerderheid van de scholen heeft de poster opgehangen bij de hoofdingang van de school. Ruim een kwart heeft voor een andere centrale plek in de school gekozen. Van de scholen die zeggen de poster te hebben ontvangen, heeft 5% deze toch niet opgehangen.

2.3.4 Informatiepakket

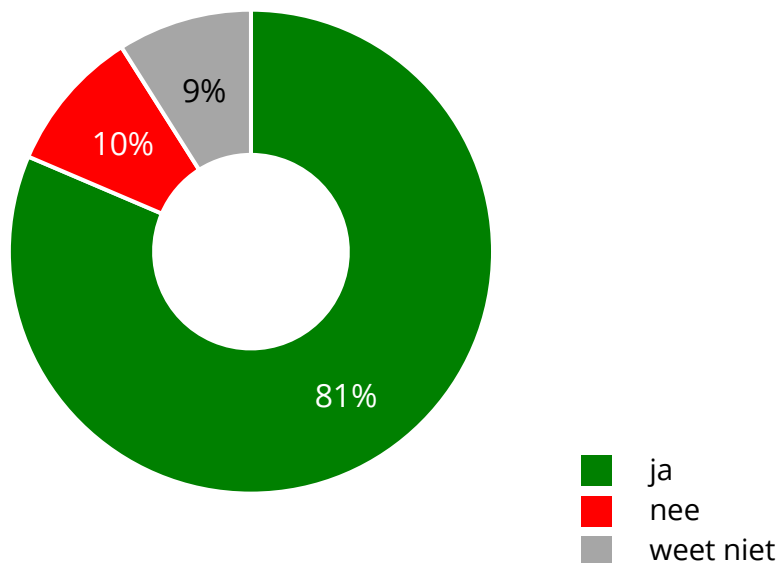
Begin 2018 heeft Campina deelnemende scholen een communicatiepakket met informatie voor de ouders toegestuurd. Uit de figuur hieronder kan opgemaakt worden dat in ieder geval de helft van de scholen dit informatiepakket ontvangen heeft.

Figuur 1.7 Heeft u dit informatiepakket ontvangen?

Aan de scholen die het informatiepakket ontvangen hebben is gevraagd of de school dit pakket vervolgens met de ouders heeft gedeeld. Uiteindelijk blijkt dat 81% van de scholen dit gedaan heeft.

*Figuur 1.8 Heeft u dit informatiepakket vervolgens met de ouders gedeeld?
(basis = scholen die het communicatiepakket met informatie voor ouders hebben ontvangen)*

2.3.5 Overige behoefte lesmateriaal

Aan de basisscholen is gevraagd of zij behoefte hebben aan nog meer ondersteunend materiaal of activiteiten. Het merendeel van de scholen geeft aan hier niets concreets te kunnen noemen. Een enkele school geeft concreet aan wel geïnteresseerd te zijn in lesmateriaal, maar specificeert dit niet. De behoefte van scholen die wel iets noemen is hieronder letterlijk weergegeven.

- *Activiteiten om meer ouders te laten meedoen, te stimuleren om meer melk te laten nemen.*
- *Af en toe eens ter promotie alle kinderen van schoolmelk voorzien. Wel vooraf aankondigen zodat school op de hoogte is en ouders kan informeren! Wellicht een keer een filmpje (om te laten zien op Digibord) over de productie en de uitlevering van schoolmelk. Onbekend maakt onbemind en kinderen willen graag weten hoe iets gemaakt wordt.*
- *Alle materialen die de aanbeveling van schoolmelk kunnen bevorderen is altijd welkom.*
- *Busvervoer bij de boerderij-excursie.*
- *Folders voor nieuwe leerlingen, veelal groep 1,2.*
- *Graag ontvang ik eerst een brochure hierover. De site ziet er interessant / educatief uit.*
- *Ik denk dat dat heel goed kan en zou moeten, maar dan wel in verschillende talen en dan met name Arabisch, Turks, Pools, Marokkaans en Spaans, aangezien wij een school zijn in een achterstandswijk en dus veel buitenlandse kinderen hebben, hetzij vluchtelingen en arbeidsmigranten (Polen).*
- *Ik denk voor het nieuwe schooljaar wel, om ermee te starten.*
- *Ik zou best wat meer informatie willen hebben over de mogelijkheden wat betreft excursies, maar ik wil me hier nog niet aan binden.*
- *Ja bijv. flyers om mee te geven aan ouders van nieuwe kinderen. Posters om op te hangen.*
- *Ja, heel graag. We hebben nu alleen maar een stencil waar ouders de gegevens van hun kind in moeten vullen.*
- *Ja, misschien stimuleert dit tot het drinken van melk.*
- *Jazeker! Het is heel handig om concreet materiaal te hebben.*
- *Meer folders met informatie en om aan te melden. Waardeloze levering hiervan.*
- *Meer m.b.t. verbruiksmateriaal (ik maak me meer zorgen om al die pakjes die worden weggegooid, terwijl wij het afval niet kunnen scheiden).*
- *Net als jaren geleden: geef heel de school 1 dag gratis melk, kinderen vinden dit leuk en zo kunnen ouders gestimuleerd worden.*
- *Nieuwe folders om de mogelijkheid van schoolmelk weer eens onder de aandacht te brengen.*
- *Voorlichtingsmaterialen over melk en zijn voordelen, meer PR omtrent schoolmelk in de vorm van puzzels, games, kleurplaatjes e.a. voor de kinderen van het basisonderwijs.*
- *We staan open voor alle info m.b.t. goede voeding / drank en leefwijze.*
- *Wij hebben ons aangemeld om in aanmerking te komen voor het vignet Gezonde School. De afgelopen jaren hebben we als school al wel ingezet op het eten van fruit en het drinken van vooral water. Met het nieuwe traject zullen we ook zeker onderzoeken of en hoe we het melkdrinken beter onder de aandacht kunnen brengen bij mensen.*
- *Wil graag weer kunnen inloggen, en naar de abonnees kijken wie er melk drinkt.*

2.3.6 Communicatie door de school

Aan de scholen is gevraagd op welke manier zij communiceren over schoolmelk met ouders en kinderen.

Tabel 1.10 Op welke manier communiceert de school over schoolmelk met ouders / kinderen?

	n	%
in schoolgids	385	60%
in de nieuwsbrief voor ouders	338	53%
schoolmelkposter	285	44%
folders	274	43%
melding op ouderavond	110	17%
bij intake-10-minutengesprekje met ouders	101	16%
bij de inschrijving / intake / informatiepakket	35	5%
website school	11	2%
anders	24	4%
niet	19	3%

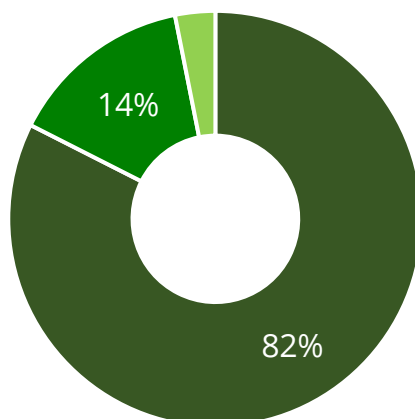
Een kleine meerderheid van de scholen heeft in de schoolgids en / of in de nieuwsbrief voor ouders aandacht besteed aan schoolmelk. Waar in 2016 nog redelijk veel werd gecommuniceerd via folders (in 56% van de scholen) is dit in 2018, met nog 43%, beduidend lager.

2.4 Faciliteiten

2.4.1 Koelkast

Scholen die meedoen aan het Schoolmelkprogramma via Campina schoolmelk krijgen een koelkast ter beschikking, zodat de melk koel kan worden bewaard. Aan de scholen is gevraagd hoe zij de schoolmelk bewaren en waarom eventueel eigen faciliteiten worden gebruikt.

Figuur 1.9 Waar bewaart u de schoolmelk? (basis = levering via Campina)

- in de speciaal aangeleverde koelkast
- in eigen koelfaciliteiten
- zowel in de aangeleverde koelkast als in eigen faciliteiten

Tabel 1.11 Waarom gebruikt u (ook) eigen faciliteiten voor de koeling van de schoolmelk?

	n	%
wij hebben geen ruimte voor de speciale koelkast	37	33%
wij hebben te weinig afname voor de grootte van de koelkast	25	22%
logistiek gezien is het handiger om de schoolmelk op meerdere plekken te bewaren (bijvoorbeeld vlakbij de lokalen)	20	18%
wij hebben de speciale koelkast niet ontvangen	9	8%
de ruimte in de speciale koelkast is ontoereikend	5	4%
anders	23	20%

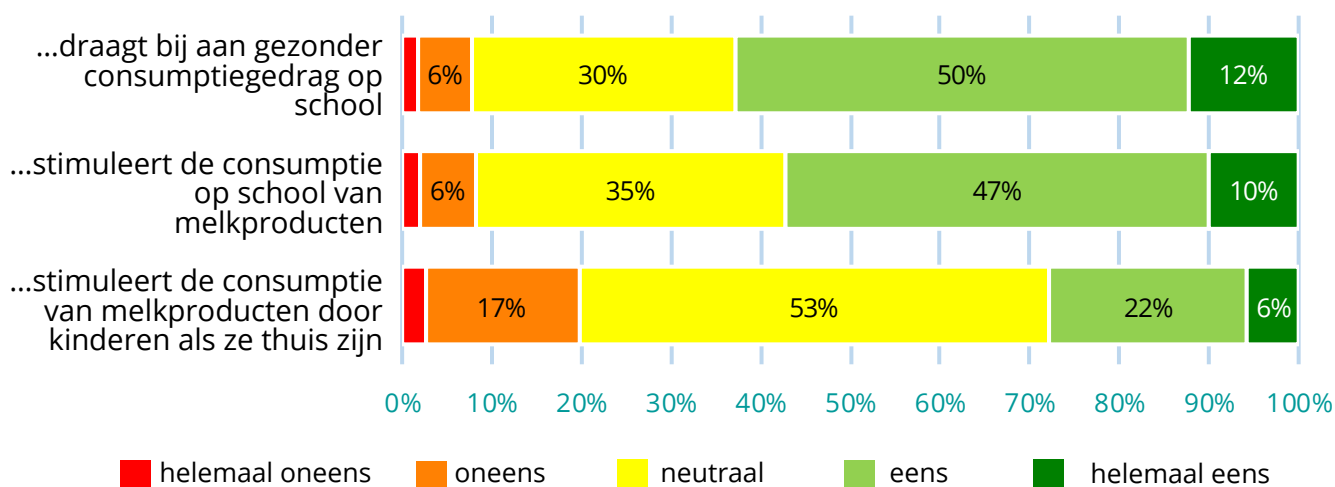
De meeste scholen (82%) bewaren de schoolmelk in de speciaal aangeleverde koelkast. Scholen die dit niet doen, hebben hiervoor verschillende redenen. De meest genoemde reden is een gebrek aan ruimte voor de speciale koelkast of de beperkte afname, waardoor de koelkast veel te groot is voor de hoeveelheid pakjes melk.

2.5 Effecten

Om inzicht te krijgen in de effecten van het Schoolmelkprogramma zijn hiervoor enkele stellingen voorgelegd.

Figuur 1.10 Hieronder staat een aantal stellingen. Kunt u bij elke stelling aangeven in hoeverre u het hier mee eens bent?

Het Schoolmelkprogramma...

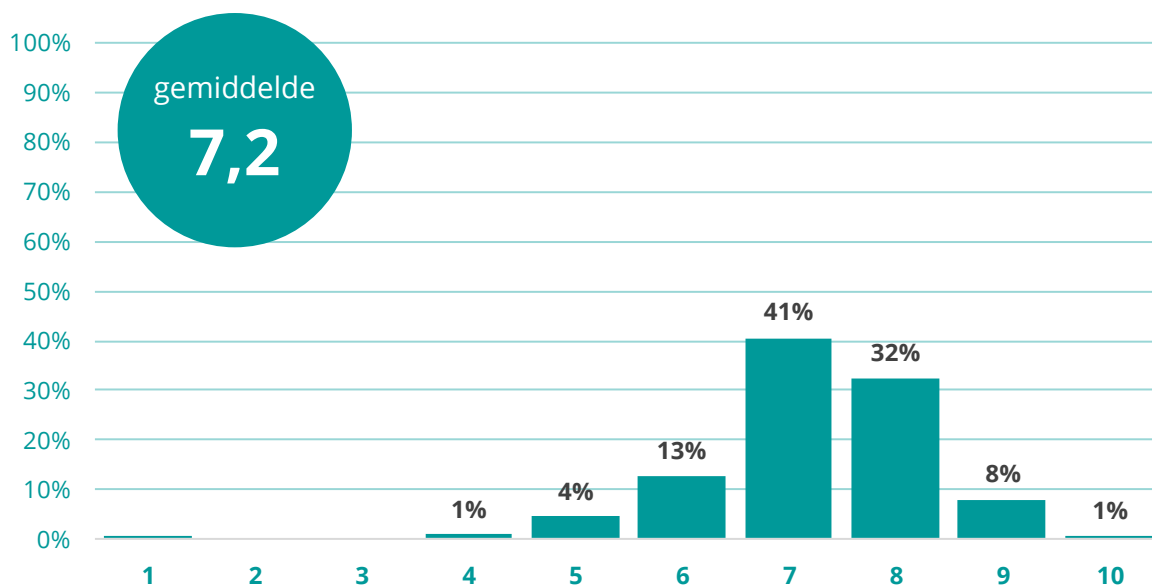
Twee derde van de scholen geeft aan dat het Schoolmelkprogramma bijdraagt aan gezonder consumptiegedrag op school. Nog eens 57% van de scholen is van mening dat het Schoolmelkprogramma de consumptie van melkproducten op school stimuleert. Of er naar aanleiding van het Schoolmelkprogramma ook thuis meer melkproducten worden gedronken, vinden scholen lastig in te schatten: 53% van de scholen kiest hier voor neutraal en in totaal kan 23% van de scholen (niet in de figuur getoond) hier geen uitspraken over doen.

2.6 Beoordeling

2.6.1 Algemeen

Hieronder is de algemene beoordeling voor het Schoolmelkprogramma weergegeven.

Figuur 1.11 Welk rapportcijfer zou u het Schoolmelkprogramma in het algemeen willen geven?

Gemiddeld geven de scholen, net als in 2016, een 7,2 voor het programma, wat betekent dat men redelijk tevreden is. In totaal geeft 6% een onvoldoende en 9% een 9 of een 10.

2.6.2 Sterke punten

Naast een algemene beoordeling is gevraagd welke sterke punten men ziet. 68% van de scholen is niet in staat een sterk punt van het Schoolmelkprogramma te noemen.

Onderstaande figuur toont de meest genoemde sterke punten, waarbij de grootte de verhouding aangeeft waarin het genoemd is. Het bevorderen en stimuleren van gezond drinken wordt gezien als een sterk punt van het Schoolmelkprogramma. Ook het gemak, voor zowel de ouders (het niet hoeven meegeven van dranken) als voor de kinderen (er is altijd melk aanwezig) wordt veelal genoemd.

Figuur 1.12 Wat zijn volgens u de sterke punten van het Schoolmelkprogramma?

Stimulans voor melk / gezond drinken

Goede levering

Gemak

Gekoeld en / of vers drinken

Communicatie

Genoemde opmerkingen met betrekking tot het bevorderen en stimuleren van gezonde drinken zijn bijvoorbeeld:

- *Dagelijks zuivel aanbieden zorgt dat kinderen er aan wennen en zodoende hopelijk in hun verdere leven het belang inzien van gezonde drankinname.*
- *Kinderen in contact brengen met een onderdeel van gezonde voeding.*
- *Melk onder de aandacht brengen als lekker en een gezond alternatief.*
- *Het stimuleert kinderen minder frisdrank te gebruiken.*

Over gemak en gekoeld en / of vers drinken zegt men onder andere het volgende:

- *Gemak voor ouders: op school drinken ze gemakkelijker hun melk dan thuis. En ze hoeven geen eigen drinken mee. Ook is de melk gekoeld.*
- *Het is heel makkelijk voor de ouders en de kinderen drinken heerlijk koele melk.*
- *Elke dag een vers gekoeld pakje melk, ook bij warm weer!*

Omtrent levering en communicatie worden de volgende zaken genoemd:

- *Prettig rondom levering. Je wordt goed op de hoogte gehouden. Duidelijke site.*
- *Op tijd geleverd. Goede communicatie en een goed werkende website.*
- *Goede levering, altijd verse melk, geen 'gedoe' voor school, omdat ouders alles zelf kunnen regelen.*

2.6.3 Verbeterpunten

Ook wanneer gevraagd wordt naar verbeterpunten voor het Schoolmelkprogramma geeft een meerderheid (72%) aan geen verbeterpunten te kunnen noemen. Het ontbreken van keuzemogelijkheden voor wat betreft het assortiment wordt het vaakst genoemd, maar ook zaken als het meer bekendmaken van het Schoolmelkprogramma (bijv. via televisie) of het verspreiden van meer posters worden veelal genoemd.

Figuur 1.13 Welke verbeterpunten heeft u voor het Schoolmelkprogramma?

Op het gebied van ontbreken van keuzemogelijkheden en de behoefte aan meer variatie noemt men onder andere:

- *De keuze van yoghurtdrink weer terug in het pakket doen. Veel kinderen vinden de melk niet lekker, maar de yoghurtdrink wel.*
- *Graag een uitbreiding van assortiment melkproducten, zoals eerdere jaren. Graag weer Optimel of volle melk in het assortiment. Hierdoor is het percentage melkdrinkers drastisch naar beneden gegaan.*

Over de levering van rietjes zegt men het volgende:

- *Het leveren van rietjes zou sneller moeten, bijvoorbeeld door een voorraad in de auto die de melk brengt. Nu duurt het minstens drie weken.*
- *Meestal kom je er te laat achter dat de rietjes (bijna) op zijn. Leerlingen van onze school delen de pakjes en rietjes uit. Zij melden het meestal te laat. Als ik dan een rietjes verzoek indien, duurt het soms 3 weken voor het geleverd wordt.*

Over dat er na een vakantie geen melk wordt geleverd zegt men zaken als:

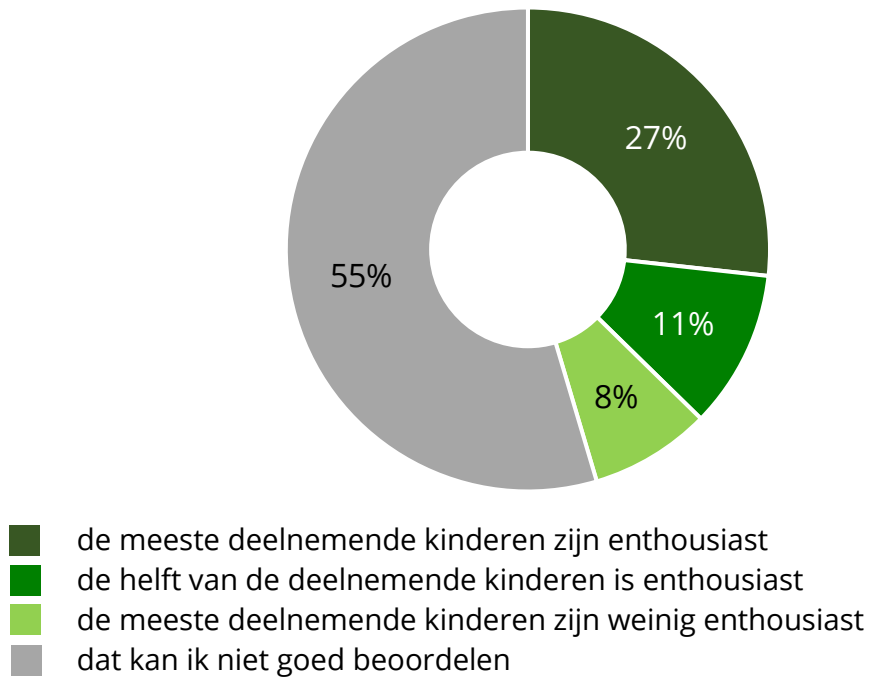
- *Het is en blijft lastig dat er, na de vakantie, voor de leerlingen op de eerste dag nog geen melk is. De houdbare melk vond ik daar een mooie oplossing voor.*
- *Na de vakantie krijgen de kinderen de eerste 3 dagen geen melk. Vroeger kregen we dan lang houdbare melk, maar nu niet meer.*

Qua promotie ziet men ook verbetermogelijkheden, zo zegt men bijvoorbeeld:

- *Maak het stoerder en aantrekkelijker, bijvoorbeeld door een vrolijker uiterlijk van de melkpakjes. Aantrekkelijke promotiefolder / poster, meer gericht op kinderen.*
- *Maak meer bekendheid via tv bijvoorbeeld. Het moet weer hip en stoer worden om schoolmelk te drinken.*

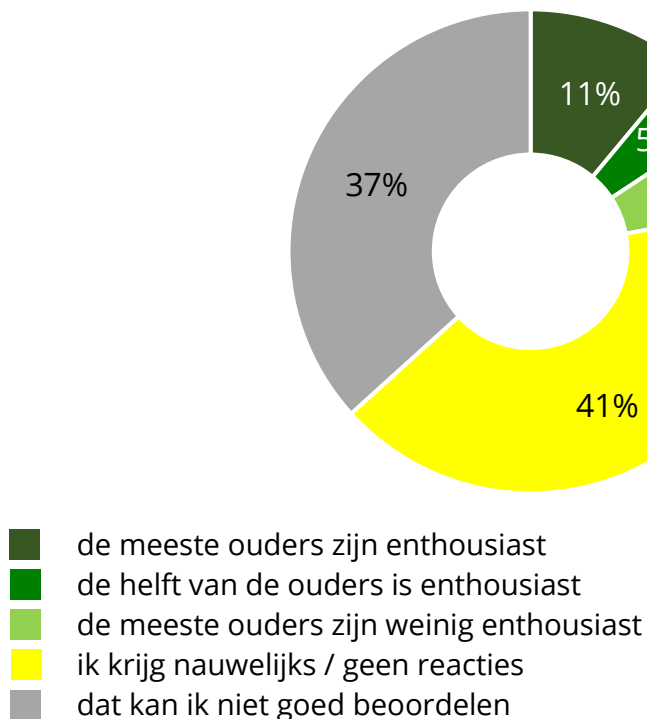
2.6.4 Waardering door kinderen

Figuur 1.14 Hoe vinden kinderen het Schoolmelkprogramma?

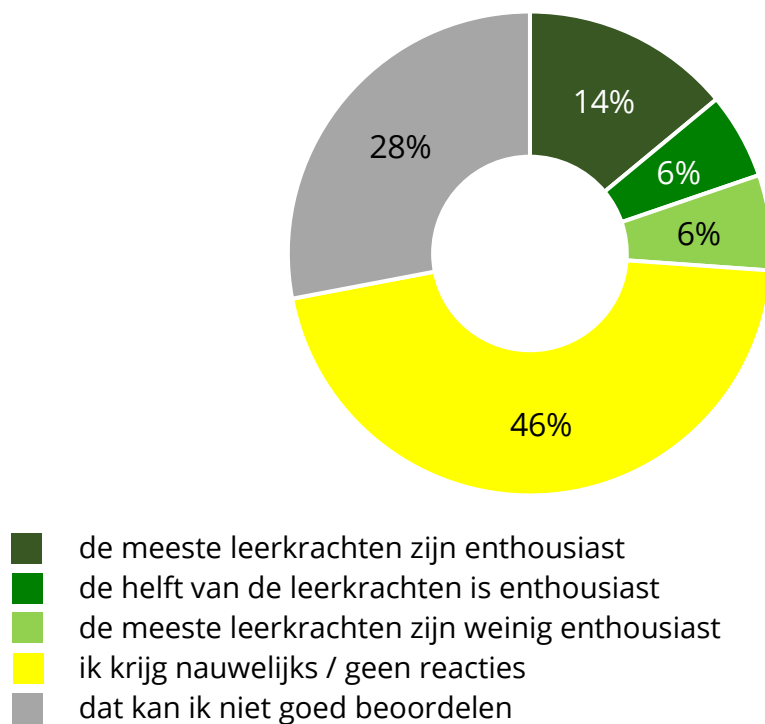
2.6.5 Waardering door ouders

Figuur 1.15 Wat is uw indruk van de reacties van de ouders op het Schoolmelkprogramma?

2.6.6 Waardering door leerkrachten

Figuur 1.16 Wat is uw indruk van de reacties van de leerkrachten op het Schoolmelkprogramma?

2.7 Productenpakket

Tabel 1.12 Heeft u gemerkt dat er bij ouders / kinderen behoefte is aan een aanvullend product naast de halfvolle melk?

	n	%
nee, halfvolle melk is voldoende	227	35%
ja, behoefte aan yoghurtdrink met vruchten	237	37%
ja, behoefte aan karnemelk	19	3%
ja, behoefte aan chocolademelk	35	5%
ja, behoefte aan iets anders	17	3%
weet niet	155	24%

Ruim een derde van de scholen geeft aan dat er naast halfvolle melk geen behoefte is aan een aanvullend product en nog eens 24% geeft aan niet te weten of er behoefte is aan een aanvullend product. Op basis van deze percentages lijkt er geen reden te zijn om aanvullende producten naast halfvolle melk aan te gaan bieden. Van de scholen die wel behoefte hebben aan aanvullende producten, is de behoefte het grootst aan yoghurtdrink met vruchten (37% van de scholen heeft hier behoefte aan).

3. Bijlagen

3.1 Achtergrondkenmerken

Tabel 3.1 Ingevuld door...

	n	%
administratief medewerker / secretaresse	200	31%
conciërge	193	30%
leerkracht	103	16%
directeur / adjunct-directeur / locatieleider	85	13%
onderwijsassistent	27	4%
intern begeleider	4	1%
ouder	3	0%
teamleider	2	0%
anders	26	4%
totaal	643	100%

Tabel 3.1 Verdeling naar type school

	n	%
primair onderwijs	641	100%
voortgezet onderwijs	2	0%
totaal	643	100%